

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO}
222

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

Sierpni

w Warszawie dnia 20 Sierpnia 1830 roku w Piątek.

WIADOMOSCI HANDLOWE

GDANSK, d. 12 sierpnia. — Pomimo że cło wchodowe w Anglii niżonem zostało, handel zbożowy mało jest ożywiony. Zachodzi teraz tylko pytanie, wkrótce rozwiązać się mające: jakie będą tegoroczne zbiory? 100 łasztów pięknej pstrokatéj pszenicy ze składów, sprzedano w części po zł. 420 i po zł. 460, sprzedane po zł. 420 otrzymałyby niezawodnie 500 zł. przed ustaleniem się cisy. Sprzedaże na targu są bardzo mało znaczne. Owies tylko utrzymuje się w cenie i poszukiwanym jest po zł. 120.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

— *Komisja wdzstwa Mazowieckiego.* — W wykonaniu rozporządzenia Komisji rządowej przychodów i skarbu, daty 19 maja r. b. Nr 30,142 (6440) gruntującego się na dekrete N. Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do publicznej wiadomości, iż w biurze komisji wdzkiej przy ulicy Przejazd w domu rządowym Nr. 646, na pierwszym piętrze w sali sessorjalnej, odbywać się będzie publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych. 1) Falburek, 2) Rzadka-wola, 3) Konkowa-wola, w ekonomji Brześć, obwodzie Kujawskim położonych, a składających się: ad 1 z folwarku i wsi Farbarek, ad 2 z folwarku i wsi Rzadka-wola, ad 3 z folwarku i wsi Konkowa.

Licytacja zaczynać się będzie od summy: ad 1 zł. 9546 gr. 26, ad 2 zł. 32554 gr. 18, ad 3 zł. 37,615 gr. 20, w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego, w nominalnej wartości. W powyższe summy wchodzi już procent amortyzacyjny od pożyczki z Towarzystwa kredytowego zaciągniętej przez skarb za lat 5 opłacony, a mianowicie: ad 1 zł. 1270 gr. 6, ad 2 zł. 3810 gr. 18, ad 3 zł. 4161.

Oprócz postąpionej na licytacji summy, obowiązany będzie plus licytant opłacić skarbowi w dwóch ratach: ad 1 zł. 413 gr. 25, ad 2 zł. 1437 gr. 5, ad 3 zł. 1672 gr. 21 kanonu rocznego, z wolnością wszakże spłacenia takowego moneta brzęcząca. Nadto oprócz podatku i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się także będzie nowo ustanowiony podatek ofiary w ilości: ad 1 zł. 154 gr. 27, ad 2 zł. 464, ad 3 zł. 507.

Przejmie plus licytant pożyczkę od Towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie: ad 1 zł. 11,600, ad 2 zł. 34,800, ad 3 zł. 38,000 przez skarb zaciągnioną, od

której przez następne 24 lata wnosić będzie do kasy tegoż towarzystwa, prawem sejmowem z dnia 13 czerwca 1825 r. ustanowioną opłatą.

Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć wadium: ad 1 zł. 1291 gr. 20, ad 2 zł. 4266 gr. 11, ad 3 zł. 4865 gr. 13 w srebrze albo w listach zastawnych.

Nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość: ad 1 zł. 1291 gr. 20, ad 2 zł. 4266 gr. 11, ad 3 zł. 4865 gr. 13.

Termin do licytacji poczynać się mający od godziny 11 zrana, przynacza komisja wdzka na dzień 11 listopada r. b. z nadmienieniem, iż trzy te realności razem albo oddzielnie licytowane będą stosownie do życzenia pretendentów.

O wszystkich innych prócz powyższych warunkach licytacyjnych, każdy chcąc kupna mający, powezmie wiadomość w biurze komisji wdzkiej, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabelą źródła intraty wykazującą, przy wchodzie do sali sessorjalnej wywieszono będą.

Wolno jest każdemu chcąc licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się, w którym to celu zgłosić się należy do miejscowego naddzierżawcy. Warszawa d. 23 lipca 1830 roku. — Radca stanu prezes, w zast. *Reinschmit.* — Sekr. jlny, w zast. *Nowacki.*

— *Zapozew edyktałny.* — Następujące osoby jako to: — 1) Czeladnik krawiec Michał Szulc tu zjad, który w roku 1804 Poznań opuścił, i w roku 1806 z Bremen ostatnią o sobie dał wiadomość; 2) George Roll, który od 30 do 40 lat Borowym na dobrach Jerzewie pod Bonką był, i potem gdzieś się podział; — 3) Józef Mikołaj d'Everon, który około 25 lat w 18 wieku od ojca swego kolonisty Mikołaja d'Everon z Buchwalda oddalił się i w służbę klasztoru Bernardynów w Sierakowie wszedł, ztamąd znowu odszedł i od tego czasu żadnej o sobie nie dał wiadomości; — 4) Maciej Tobiasz który od 60 lat jako czeladnik tu zjad oddalił się i żadnej o sobie nie dał wiadomości; — 5) Jan Pryban syn sukiennika Antoniego i Anny Katarzyny Marjanny małżonków Pryban z Rogozna, który za byłych Pruss do wojska wzięty, i od tego czasu żadnej o sobie nie dał wiadomości; — 6) Jan Gottlob Szmidt, w Głogowie d. 17 listopada 1772 r. urodzony, który w wojsku Polskiem służył, i przed 30 laty tu jako inspektor lazaretowy umrzeć miał i od tego czasu znikł; — 7) Hippolit Roch Mazurówicz w dniu 18 sierpnia 1790 urodzony, syn Sebestjana i Franciszki małżonków Mazurówiczów, który w r. 1813 do wojska Polskiego udał się, od tego zaś czasu żadnej o so-

bie nie dał wiadomości; — 8) Abszytowany wachmistrz Ernst Riegner który w Gurau ostatnie miał zamieszkanie, i od 20 lat zapodział się; — lub ich pozostali sukcesorowie i spadkobiercy wzywają się, aby o swém życiu i pobycie natychmiast a najpóźniej aż do dnia 21 czerwca 1831 r., przed południem o godzinie 10 przed deputowanym assessorem sądu ziem. ur. Beyer w naszym zamku sądowym w wyznaczonym terminie wiadomość dali, i dalszych poleceń oczekiwali, w razie bowiem przeciwnym, ich śmierć adekwatowana, i co do tego należy podług przepisów prawa zawyrokowaném będzie. — Poznań dnia 18 lipca 1830. — *Królewsko-Pruski sąd ziemiański.*

— *Wydział stajen królewskich.* Uwiadomiam niniejszém iż w biurze wydziału stajennego dworu N. Pana w Warszawie w domu pod Nro 365 przy ulicy Grodzkiej obok Zamku, odbędzie się w dniu 1 września r. b. licytacja publiczna in minus na dostawę dla koni królewskich owsa korcy 3750, siana centnarów 4300, słomy prostój centnarów 3000. — Naczelnik stajni *Zamonoſſoff.* — Kontroler *Pajęcki.*

Wiadomości Warszawskie.

— N. Pan mianować raczył kawalerami orderu ś. Stanisława: III klasy JP. Bielawskiego, urzędnika 8 klasy państwa Rosyjskiego; klasy IV, Pośnikowa urzędnika 16 klasy, Potockiego i Gieolda assessorów kolekcji, Kukolnika i Trzaskoskiego sekretarzy gubernialnych.

— Kolumny kamienne przywiezione z Kuowa zaczęto ustawiać przy głównej wystawie frontowej nowego teatru na placu Marywilem. Za pomocą maszyny, tylko 7 ludzi wznoszą te kolumny, gdy do ich przywiezienia używać musiano 30 koni.

ANGLJA. — *Z Londynu, d. 23 sierpnia.* — Bardzo wiele gości przybywa codziennie, zwłaszcza od posła naszego w Paryżu. Przybycie ich bywa powiększają części powodem do narad ministrów naszych. — Dziś rozeszła się w giełdzie tułejszej pogłoska, iż do rozmaitych komorcnych w główniejszych portach naszych posłano rozkaz, aby w przypadku wyładowania króla Jmci Karola X do którego z nich, rzeczy tego monarchy oraz orszaku jego przepuszczano bez przeglądania.

FRANCJA. — *Z Paryża d. 8 sierpnia.* — Zapewniają, że prefekt policji Paryżkiej zawiadomił arcybiskupa Paryżkiego, iż może bez żadnego narażenia się wrócić do stolicy. — Posąg generała Pichegru w Besançon został obalony. — Na chorągwiach gwardji narodowej Paryżkiej będzie umieszczone na samym ich szczycie kłopot Gallów; Zapewniają że urząd kanclerza Francji nie będzie przywrócony. — W Hawre najeto z polecenia rządu dwa okręty północno-Amerykańskie, które udadzą się do Cherburga dla przewiezienia rodziny królewskiej do Anglii; podług innych do Rzymu. — Monitor umieszczył odezwę przepraszając nadsyłających dary do składki dla rodzin po poległych, że dla szczupłości miejsca nie jest w stanie ogłaszać ofiar nader licznie nadsyłanych. — Deputacje z wielu miast handlowych przybyły do Paryża, upraszając, iżby z względu na ich czynności, położono jak najspieszniej koniec teraźniejszej niepewności, przez za-

prowadzenie stałego porządku. — Jenerał Gérard postąpił do Algieru rozkaz aby wojsko przywdziało trójkolorową kokardę. Admirałowi Duperré postano upoważnienie, iżby w razie gdy tego uzna potrzebę, oddał naczelné dowództwo wojska wyprawy, jenerałowi Berthezène. — Niektórzy mniemają, że naczelné dowództwo w Afryce będzie powierzono jenerałowi Clauzel. — Oprócz p. Peyronnet i p. Chante-lauze pojmano w Tours pięć innych osób nieznanomych, którzy chcieli się przez rzekę Ligere przeprawić. P. Peyronnet był przebrany za kurjera pewnego znakomitego domu handlowego, i miał paszporta jak najlepsze. Podług innych jechał on z kurjerem, ale spostrzegłszy trójkolorową chorągiew powiewającą w Tours, wysiadł i obszedł miasto, aby po drugiej jego stronie wsiąść do pojazdu. Woźnica nie należał do sekretu, zapytał przy zmianie koni, czy trzeba czekać na owego podróżnego, co słysząc obecni udali się za tymże w pogon i o ćwierć czy pół mili za miastem dopędzwszy, pojмали. — *Dziennik National* utrzymuje, że parowie mianowani za ministerstwa pana Villèle i księcia Polignac, będą obowiązani postarać się o zatwierdzenie nominacji swoich przez rząd teraźniejszy. — Jenerał Bourdesoulle przybył do Paryża w towarzystwie adjutanta swojego; zaprzecza on temu, że podczas rozruchów kazał żołnierzom strzelać do ludu. — Dziś mówiono za rzecz najpewniejszą, że jenerał Bourmont co chwila spodziewany w Paryżu. — Arcybiskupowi Latil który przybył do Paryża, nie pozwolono wyjechać na powrót do djeczejni swojej. — Wyznaczona została kommissja, która zajmie się spisaniem imion i nazwisk wszystkich poległych. — Pan Guernon de Ranville schronił się w okolicie Alençon. — Przytrzymano tu dwa wozy napełnione amunicją, prowadzone przez ludzi przebranych za żandarmów i fałszywe majtecznych paszporta. — Szwajcarom znajdującym się w Paryżu w liczbie 3000 ludzi, dano już rozkaz, ażeby wrócili do swojej ojczyzny i przepisano im drogę na Maçon. — Osmi paradyńskich powozów ośmiokonnych, które na uroczystość koronacji Karola X sprawione były, sprowadzone tu z Rambouillet. — Między poległymi znajduje się sławny chirurg Miel, członek kilku uczonych towarzystw. — Marszałek Oudinot mieszkający w Jean d'heurs ofiarował merowi miasta Bar, 15 strzelb i pewną ilość amunicji dla tamtejszej gwardji narodowej.

— *Gazette d. Fr.* czyni następujące uwagi: Przeniesienie korony na osobę i rodzinę księcia Orleanu, byłoby zapewne najpożądanśm, gdyby się mogło ustalić w sposób naturalny i w skutek prawa któreby nie mogło być zaprzeczone przez inne równe prawa. Lecz sposób urzeczywistnienia tego zamiaru nie istnieje. Nie przez następstwo lecz przez głos wyboru wstąpiłby on na tron, to jest przez obalenie naszego dawnego i teraźniejszego kształtu rządu; panowałby wskutek zasady republikańizmu, a nie w skutek zasady monarchizmu. Ale jakby ten wybór mógł mieć miejsce? Izby zawiązane i zwołane w myśl konstytucji, mają prawo zniszczyć nawet źródło swego pełnomocnictwa, którzyż to są parowie i deputowani, którzyby chcieli przyjąć na siebie odpowiedzialność? Taka atoli jest alternatywa, w której się znajdują izby: iż wypada, aby się ograniczyły w konstytucji dla uprawomocnienia swych czynności, lub też aby się rozwiązały, w celu oddania władzy w ręce ludu. Same tylko zgromadzenia pierwotne mogą wykonać podobny akt władzy najwyższej, gdyż on nie może być

działem jednego tylko miasta ani głosem dwóch izb, które biorą początek z konstytucji i z pełnomocnictwa. Ale niech będą zwołane zgromadzenia pierwotne. Cztery mniemania rozdzielają unyśły, równie jak się teraz dzielą dzienniki, które objawiają myśl publiczną.

Obrady Izby.

— *Posiedzenie wieczorne izby dep. d. 6 sierp.* — Przed rozpoczęciem posiedzenia, zgromadzenie było już dosyć liczne i podzielone na grupy, w których żywo rozmawiano. Wielu członków prawej strony wnięsało się do nich. Trybuny zostały napelnione; 500 osób zebrało się przy drzwiach, na około pałacu i wydawało okrzyki: »Precz z parami! precz z deputowanymi!« Wzburzenie zewnętrzne rozpostarło się do samego zgromadzenia. Słyszano wyraźnie mówiącego pana Augusta Perrier dobitym głosem: »Trzeba odłożyć wszelkie narady, dopóki nie będziemy wolnymi. Widzieliśmy już żwawsze...« Z drugiej strony w środku prawym słyszano głos: »Trzeba wezwać pana Lafayette przed kratki.« Prefekt policji wszedł do sali i kilku członków doniosło mu co się dzieje. Prezes dzwoni, lecz sessja się nie zaczyna; wznaga się hałas i słychać powtarzane słowa: »Jest to hańba dawać się powodować nierozsądnym. Jest to odmieniać despotyzm.« — »Cicho! mówi p. Aug. Perrier rzecz jest dosyć ważna aby się nią zająć.« — Kiedy izba była tak wzburzoną, pan Giraud de l'Oeu wyszedł przemówić do tłumu, lecz go nie słuchano; podobnie, jak mówią, zdarzyło się panu Mauguin; jednemu tylko panu B. Constant udało się przywrócić na kilka chwil spokójność. Prezydent doniósł, iż obydwie komisje zebrały się dla przejrzenia propozycji pana Bérard i że już mianowały sprawozdawcę (pana Dupin starszego), lecz że ten dopiero na godzinę 9 ukończy swą pracę. Tymczasem, rzeź dalej, udzielił panom urzędową wiadomość. Tą wiadomością było pismo tymczasowego kommissarza w wydziale spraw wewnętrznych pana Guizot, który przysłał kopję aktu zrzeczenia się Karola X i syna jego, z wnioskiem aby była izbie udzielona. Gdy prezydent zapytał zgromadzonych, czyli zamierzają akt ten złożyć w archiwie państwa, jedni oświadczyli się za wnioskiem, drudzy domagali się porządku. Na powtórne zapytanie prezydenta, większość oświadczyła się za wnioskiem. Prezydent zapytał następnie czyliby prawozdanie o propozycjach pana Berard nie mogło być odłożone do następującego rana, gdyż referent dotychczas nie ukończył zupełnie swojej pracy; lecz zgromadzenie oświadczyło, iż będzie oczekiwać raportu. Przybył nareszcie pan Dupin, wszedł na mównicę dla zdania raportu o propozycjach pana Berard. »Nie jest miobm zamiarem powtarzać wszystkich artykułów wniosku naszego kolegi (mówił on), wymienię tu te tylko, które przez komisję naszą zostały ocenione. Kommissja jednogłośnie uznała potrzebę ogłoszenia: iż tron jest wolny; sądziła a-toli, iż niedostateczną będzie rzeczą wolność tę jako faktum udowodnić, lecz że razem powinna być wymieniona jako prawo. Wstęp ustawy powinien więc być wykreślony. Szybka zaś zmiana i poprawa niektórych artykułów ustawy, niktogo dziwić nie powinna.« — Wskutek tego przedstawił, aby artykuł 6 ustawy był zupełnie zmieniony; gdyż właśnie ten był źródłem największych nadużyć; natomiast czynimy wniosek, aby dodano artykuł 7, który mówi o wynagradzaniu duchowieństwa, iż religja Rzymsko-Katolicka

jest religją większej liczby Francuzów. Życzymy aby zakończenie artykułu 3 było zupełnie opuszczone. Artykuł 14 był najrozmaicij tłumaczony w ostatnich czasach, zmieniliśmy więc wiek przepisany dla deputowanego z 40 na 30 lat, a dla wyborcy z 30 na 25 lat. Artykuł 73 ustawy według którego dla administracji osad, mają istnieć inne prawa i przepisy, zmieniliśmy w tém: iż wyraz *przepisy* został wykreślony. — Położenie izby parów zwróciło całą naszą uwagę. Kommissja zgadza się z panem Bérard na to, iż wszystkie parostwa udzielone przez Karola X powinny być uznane za nieważne; w tym celu przedstawia: aby już teraz oświadczone, iż artykuł 27 nadający królowi nieograniczoną moc mianowania parów, na posiedzeniu roku 1831, na nowo będzie rostrzasanym. — Sprawodawca odczytał następnie wszystkie zmodyfikowane artykuły ustawy. — Skoro pan Dupin opuścił mównicę, pan Corcelles żądał, aby rapport podano do druku; pan Rambuteau zaś domagał się, aby natychmiast zaczęto rozprawę. Pan B. Constant uważał podobny pośpiech za prawdziwe nadużycie, dodał nareszcie, iż ufa mądrości izby, że dozwoli każdemu członkowi dostateczny czas do ścisłego rozważenia tak ważnej sprawy. Takowe zdanie podzielali panowie Salvete i Mauguin. Również i pan Demarçay nie chciał słuchać o tak pośpieszonych rozprawach. Zgodzono się wreszcie, na wniosek pana Guizot, aby rapport tej samej nocy był drukowany i aby narady w tym względzie rozpoczęto nazajutrz o godzinie 10 rano. Posiedzenie zamknięto o godzinie 11 wieczorem.

— *Posiedzenie izby dep. d. 7 sierp.* Na tém posiedzeniu wystąpiło naprzód 13 mówców za i przeciwko propozycjom pana Berard; między innymi panowie: Conny, B. Constant, Hyde de Neuville, Delaborde, Salvete, Bérrier, Villemain i inni. Poczem zamknięto ogólne narady i rozpoczęto rozbiór szczegółowych artykułów. Przyjęto wszystkie po krótkiej rozprawie wraz z modyfikacjami i mniéj ważnymi dodatkami kommissji. Podobnie przyjęto 9 dodatkowych wniosków z przydaniem do pierwszego wniosku pana Podenas, iż sądy przysięgłych mają być rozciągnięte także i do przestępstw politycznych. W końcu przeszły znaczną większością głosów dwa ostatnie paragrafy, na mocy których, po przyjęciu warunków, korona ma być ofiarowana xięciu Orleans. — Pan Dupin starszy, przedstawił dodatkowe ustanowienie następującej treści: »Na przyszłość tylko trójkolorowa kokarda ma być noszona;« co jednomyślnie przyjęto. Gdy wreszcie względem wniosków pana Berard głosowano gałkami, okazało się, iż jest 252 członków obecnych. W wazach wyborowych znaleziono 219 białych i 33 czarnych gałek, a zatem wnioski większością 186 głosów zostały przyjęte. Prezydent oświadczył, iż przy ważności przedmiotu, izba bezwzględnie cała a nie przez deputację tylko, oświadczył namiestnikowi swoje przedstawienie. Zgromadzenie zgodziło się zupełnie na to i postanowiło natychmiast o godz. 5 po południu udać się w towarzystwie gwardji narodowej do Palais-royal. Pragnąc aby orszak ten postępował porządkiem, prezydent wezwał deputowanych aby udając się tam, szli szeregiem w każdym po 4 osób. — Dnia następującego jako w niedzielę nie miało być posiedzenie. — Oto jest mowa pana Conny, miana na posiedzeniu dzisiejszem. — »Przy tak straszliwych okolicznościach,

wśród których się teraz znajdujemy, niezawisłość narad jest prawem jeszcze świętszym i ledwo kilka słów słysząc się daje, racycie je zapewne wysłuchać. — Wstępuję na mównicę pełniony głosem mojego sumienia; milczenie byłoby nieczemnością; nie oczekujcie odemnie długiej mowy; powinności których mamy dopełnić, rzucone są z żywą jasnością. Porządek towarzyski jest wzruszony aż do ostatniej podstawy. Te poruszenia burzliwe, które nagle zawieszają działalność władz prawych, ustanowionych dla ustalenia porządku w towarzystwie, są epokami nieszczęść które na los narodów najsmutniejszy wpływ wywierają. — Długo zaniedbane w przeszłości przez badacza uważnego, stają się w oczach wszystkich z czasu tych dni boleści i trwogi, obrazem tej anarchji moralnej, która istniała w sercu towarzystwa. Nieprzebrębana historia wznosząc się nad namiętności spóczesne, wyciska na tych dniach optakania godnych, piętno wieczyste; a głos sumienia ludzkiego wznosi się dla uświetnienia tej prawdy odwiecznej: *Silanie jest podstawą prawa*. — W tych czasach zaburzeń wzywają wolności, a myśl przestała być wolną. Wolność jest przygnieciona przez te krzyki krwawe, które roznoszą trwogę ze wszystkich stron. W tenczas jest ucisk i śmieć powiedzieć gorszy nad wszystkie, gdyż się wykonywa w imieniu wolności, a wypływa z hypokryzji i wściekłości. — Nie dacie się panowie ujarzmić okrzykom jakie się w koło was rozlegają. Mężowie publiczni pozostają spokojni wśród niebezpieczeństw: a gdy głosy pomieszane powołują do Francji syna Napoleona, pragną Rzeczypospolitej i ogłaszają się xięcia Orleanu, niewzruszeni w waszych zasadach, pomniecie zapewne na waszą przysięgę i uznać za święte prawa dziecka królewskiego, które po tylu nieszczęściach opatrność dała Francji. — Głosy sumienia przemawiają silniej niż te okrzyki burzliwe, które się wkoło nas rozlegają. Pomniecie na sąd przyszłości, byłby on straszliwy. Niepragniecie pewne aby historia wyrzekła kiedy o was: byli niewierni swój przysiędze. — Europa patrzy na was; przez długi czas przedstawialiśmy jej igrzysko najdziwniejszego rozruchu; zbyt długo zmienialiśmy sposób myślenia, równie jak zwycięstwo zmieniło chorągwie. Przeprowadzeni przez nieszczęścia do prawdy, powstaną spokojni wśród ponoszonych namiętności, uczcijmy naszym poszanowaniem i naszymi łzami wielkie i królewskie nieszczęście. — Dynastjo święta! przyjmij nasze hołdy! Błoga córka królów, którą tyle odgłosów przyjmowało we Francji, którą znowu widzicie na ziemi wygnania, mogłaby zmniejszyć naszą boleść, tyle trosk i tyle nieszczęść. — Przez dochowanie wiary w powinnościach, chcę oszczędzić naszej ojezynie wszystkie te zbrodnie i klęski, jakie za sobą pociągają przywłaszczenie. Od początku spoglądając okiem niepokojnym na losy Francji, widzę panowie, jak podwójny potok wojny obojętnej grozi naszej pięknej ojezynie. Widzę wolność niknącą bez powrotu. Widzę krew Francuzką płynącą, a ta krew spadnie na nasze głowy. — Poważanie zasady prawego następstwa, tego prawa wymaganego przez kartę, samo tylko może zachować nasz kraj od strasznej przyszłości. Tej zasady świętej ja wzywam w czasie burzy, jak wzywałem w dniach najspokojniejszych: ona jest kotwicą zbawionego istnienia. Europa będzie zagrożona

zgubnym przykładem, jeżeli zapomniemy świętości naszych przysięg, a nasze przysięgi są zapisane w karcie. — Francja cała jest obowiązana swemi przysięgami; armja zawsze Francuzka, skłoni swą broń dla młodego króla i w tém świadcząc się honorem narodowym. — Nie pokażemy światu hańby z krzywoprzysięstwa wobec praw świętych xięcia Bordeaux, akt któryby wynosił na tron xięcia Orleańskiego, byłby zgwałceniem wszystkich praw ludzkich. Jako deputowany mojego kraju, przed bogiem który nas będzie sądził, przypominając sobie moje przysięgi, oświadczam prawdę całkowicie; utraciłbym szacunek moich przeciwników, gdybym wśród nieszczęść które nas otaczają, zachowywał milczenie; a czucia jakie mnie ożywiają, ogłaszam w obliczu nieba i wyraziłbym je przed otworem działa. — Schodząc z tej mównicy muszę wyrazić najgorliwsze pragnienie mej duszy. Oby opatrność oddaliła od naszego kraju nieszczęścia które mu grożą! Oby Francja tak droga naszym sercom, oglądała dni pomysłniejsze. — Jeżeli zasada następstwa prawego, nie zostanie uznana przez izbę, obowiązany jestem oświadczyć, że nie mam prawa brać udziału w naradach, które wam są przełożone.

— Monitor umieścił z raportów urzędowych następującą wiadomość o zmarłych i rannych w szpitalach miejskich z ostatnich wypadków Paryżkich: W szpitalu *Hotel dieu* umieszczono blisko 500 rannych, między którymi tylko 25 żołnierzy; z tych umarło w pierwszych trzech dniach 50. Do szpitala *Charité* oddano 100 rannych; umarło 40, ale wszyscy inni, jest nadzieja że wyzdrowieją. Do szpitala *Baujon* oddano 80 rannych, z których umarło 16. Do szpitala *du gros-Cailhou* zawieziono 200; nie umarł ani jeden chociaż wielom robiono duże amputacje. Do szpitala *Vale-de-Grâce* odesłano tylko 20 rannych. Według zrobionych poszukiwań i spisów okazano się, że wszystkich rannych i zabitych w ciągu ostatnich wypadków nie oddano więcej jak 1600 do 1700 ludzi do szpitali publicznych. Tych, którzy są przyjęci do szpitalów ruchomych, lub w własnych kurują się domach, liczba nie jest jeszcze wiadoma.

HISZPANJA. — Z *Madrytu dnia 8 lipca*. — Głoszą tu o mającej wyruszyć wyprawie na granice Francji, którą infant Don Francesco dowodzić będzie. — W Grenadzie miały wybuchnąć rozruchy.

NIEMCY. — Z *Moguncji d. 4 sierpnia*. — Niedaleko Forbach o kilka mil ztąd, stanęła Francuzka baterja o 24 działach ze stosowną zastawą wojska. — Gubernator Moguncji xiężę Wirtemberski wstrzymał pochód pułków które dziś oddalić się miały. Oboz przy Koblenz nie będzie miał miejsca. Xiężę Wirtemberski jest obecnie w Frankfurcie dla widzenia się z panami Münch-Bellinghausen i Nagler. Jenerał Borstell odjechał wczoraj do Wisbaden.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Nowa komedjo-opera *Pierwsza miłość czyli Wspomnienia młodości*. — Poprzez komedja: *Co głowa to rozum*. — Na zakończenie komedjo-opera: *Obiadek z Magdusią*.